

NARLIDERE İLÇE
MİLLÎ EĞİTİM
MÜDÜRLÜĞÜ

M A T E M A T İ K
Ö Ğ R E T İ M İ N D E
O K U D U Ğ U N U
A N L A M A N I N
Ö N E M İ
Ç A L I Ş T A Y R A P O R U

2022

İmtiyaz Sahibi
Narlidere İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Adına
Arzu GÜNAYDIN

Yayın Kurulu
Gamze DEMİR

Narlidere İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Tel:0232 238 80 81
e-Posta: narlidere35
@meb.gov.tr

Adres: Mithatpaşa Cad. Huzur Mah. 477/A Sok.
Kaymakamlık Binası
Narlidere/İZMİR

Aralık 2022

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

SUNUŞ

KAPSAM, YER VE TARİH

YÖNTEM

MASA KONULARI

ÇALIŞTAY YÜRÜTME VE DEĞERLENDİRME

KURULU

ÇALIŞTAY ÇALIŞMA BASAMAKLARI

ÇALIŞTAY PROGRAMI

ÇALIŞMA GRUPLARININ SORUN VE ÇÖZÜM

ÖNERİLERİNE İLİŞKİN TESPİTLERİ

EK 1

EK 2

EK 3 KATILIMCI LİSTESİ

EK 4 ÇALIŞTAY FOTOĞRAFLARI

**NARLIDERE İLÇE MİLLİ
EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ**

**MATEMATİK ÖĞRETİMİNDE
OKUDUĞUNUN ANLAMANNIN
ÖNEMİ**

ÇALIŞTAY RAPORU

02 ARALIK 2022

GİRİŞ

Arzu GÜNAYDIN
NARLIDERE İLÇE MİLLİ
EĞİTİM MÜDÜRÜ

Anadilimizle annemizin sevgi dolu sözcükleri aracılığıyla tanışırız ilk...

Bu yüzdendir duygularımızı en iyi anadilimizle ifade edebilmemiz.

Kelime hazinemiz geliştikçe, güzel Türkçemizin zenginliklerine hakimiyetimiz arttıkça, sadece duygular değil, fikirler de gelişir zihnimizde.

Dile hakimiyetimiz, düşüncelere hakimiyetimiz anlamına da gelir bir bakıma.

Okudukça, okuduğumuzu anladıkça yeni fikirler üretmemiz de kolaylaşır.

Zekanın veya ilgi alanlarının sözel ya da sayısal olarak ayırlamayacağını da görür ve deneyimleriz.

Sistematik düşüncenin matematik ile gelişebileceğini anlar, ancak onu edebi eserlerdeki mantık örgüsünden koparamayız.

Ya da sanat eserlerindeki eşsiz matematiği de görmemek mümkün müdür?

Hal böyleyken ana dil ile matematiği birbirinden ayırmak ne ölçüde imkan dahilindedir?

Aksine, Türkçenin içindeki matematik ve matematiğin ana dil ile kavranıyor olması gerçeği, iki unsurun birbiri ile ilişkisini ve birbirlerini nasıl beslediğini bizlere net bir şekilde göstermektedir.

Türkçeyi düzgün, temiz bir şekilde kullanabilmek hem anlama hem de ifade gücünü geliştirecek ve diğer disiplinlerde olan ahengi de çözmemizi sağlayacaktır hiç kuşkusuz.

Bu noktada, çalıştayımızı yapmamızdaki amacımız da ortaya çıkmaktadır. Amacımız, öğrencilerdeki yaratıcı okuma ve analiz yeteneklerinin, okuma ve anlama becerilerinin geliştirilerek, bunların Matematik dersi üzerine katkısını ortaya koymak, matematiği soyut bir ders olmaktan çıkarıp matematiksel okuryazarlık becerileriyle öğrencilerin matematik dersinde öğrendiği bilgileri günlük hayatta kullanmaya teşvik etmek, matematiksel akıl yürütme süreçlerini yaşamında ve diğer alanlarda kullanarak karşılaştığı problemlerin çözümlerini sağlayacak yol ve yöntemlerin belirlenmesi, bunların yaşama geçirilmesini sağlayacak yol haritasının oluşturulmasıdır.

Bu çalıştay ile akademisyenler, yöneticiler ve sahadaki Türkçe ve Matematik branşındaki öğretmenlerimiz ile bu konuyu tartışarak, ilçemizde Türkçe öğretimi ile matematik öğretiminin ilişkisini ortaya çıkarmayı hedeflemiş bulunuyoruz.

Sonuç raporunun ilçemiz, ilimiz ve ülkemiz için faydalı olacağına ve yeni çalışmalara imkan sağlayacağına inanıyorum.

Bu vesile ile çalıştayda emeği geçen tüm katılımcılara teşekkür ederim...

SUNUŞ

PROF. DR. ALİ FUAT ARICI YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ TÜRKÇE EĞİTİMİ

Türkiye’de son yıllarda her alanda olduğu gibi eğitim alanında da önemli gelişmeler kaydedilmiştir. Başta eğitim kurumlarının yapısal ve fiziksel olarak iyileştirilmesi ve öğretmen istihdamındaki artışların sağlanması olmak üzere ders kitaplarının yenilenerek ücretsiz olarak öğrencilere sunulması, tekli öğretime geçilmesinde önemli mesafelerin kaydedilmesi ve sınıf mevcutlarının uygun seviyelere çekilmesi bunların en önemlilerindedir. Ancak başta eğitime bir istikamet belirleme, sınav sistemi, ailelerin eğitimi ve teknoloji bağımlılığı, öğretmen yetiştirme gibi bazı meseleler konusunda önemli eksikler bulunmaktadır. Ayrıca Türkçe matematik becerilerinin geliştirilmesi konusu da bu eksiklere dâhil edilebilir. Nitekim PISA, TIMMS, PIRLS gibi uluslararası sınavlarda da mezkûr alanlarda sorun yaşandığı görülmektedir.

Genelde anadilimiz olan Türkçe dil becerilerinin özelde okuma becerisinin diğer derslerdeki başarıyı etkilediğini gösteren pek çok bilimsel çalışma mevcuttur. Hatta okumanın eğitimdeki başarıyı, eğitimdeki başarının da ekonomiye katkı sağladığını gösteren bulgular da söz konusudur. Bu cümleden olarak Türkçe okuma / okuduğunu anlamının matematik öğretimindeki rolü değer kazanmaktadır. Dahası asrımızda disiplinler arası çalışmaların yeniden değer kazanması da bizi bu tür çalışmalara yönlendirmektedir.

"Matematik Öğretiminde Okuduğunu Anlamanın Önemi" üzerine literatürde yok denecek kadar az çalışmaya rast gelinmiştir. Hâlbuki uluslararası rekabet ve sosyo-kültürel üretim için Türkçe – matematik becerilerinin geliştirilmesi büyük önem arz etmektedir. Özellikle görsel okuryazarlık ve tablo-grafik okuma, okuduğunu anlama ve problem çözme, matematik eğitiminde soru sorma-sorgulama becerilerini geliştirme, metinler arası anlam kurma ve üst düzey düşünme becerileri üzerine uygulamalı çalışmalar yapılarak derslerin yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Çocuklarımızın ve gençlerimizin matematik ve diğer derslerdeki başarısıyla Türkçe dil becerilerinin kazandırılması yakın ilişkilidir. Bu itibarla ülkemizin "Türkiye Yüzyılı" vizyonunun kültür ve eğitim boyutundaki en önemli karşılığı Türkçe ve Türkçenin öğretimi olmalıdır. Çünkü düşünmemizi, üretmemizi, iletişim kurmamızı ve nihayet öğrenmemizi sağlayan temel vasıta dilimizdir. Kısaca hem bugünümüz hem de geleceğimiz Türkiye ve Türkçede'dir.

Sonuç olarak böyle önemli bir konuda çalışmamızı sağlayan başta İzmir Narlıdere İlçe Millî Eğitim Müdürü Arzu Günaydın ile Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni Gamze Demir olmak üzere, akademisyenlerimiz, öğretmenlerimize ve emeği geçen herkese çok teşekkür ederiz.

KAPSAM, YER VE TARİH

Çalıştayımız 2023 Eğitim Vizyon Belgesi rehberliğinde, MEB tarafından açıklanan Matematik Seferberliği kapsamında tüm okul türlerimizin içinde buldukları koşulları daha da iyileştirmek adına matematik öğretimi alanında İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü düzeyinde uygulama yeri bulabilecek strateji ve projelerin oluşturulması hedeflenmiştir. Narlıdere İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı tüm kurum/okul türlerinde görev yapan idareci, ortaokul Türkçe ve Matematik öğretmenlerinin alan uzmanlığı bakış açısıyla İzmir'in eğitimine yön vermek için bir arada olmayı kapsamaktadır.

Çalıştayımızın adı " Matematik Öğretiminde Okuduğunu Anlamanın Önemi" olarak belirlenmiştir. Çalıştay 02/ 12/ 2022 Cuma 10.00-12.30 (I. Oturum), 13.30-17.30 (II. Oturum) olmak üzere 09.00-17.30 saatleri arasında Balçova Termal Otel'i Emirgazi Seminer salonunda düzenlenmiştir.

YÖNTEM

Bu bölüm çalıştayın organizasyonuna yönelik seçilen model, evren ve örneklemin nasıl belirlendiğine yönelik bilgilere yöneliktir.

Çalıştay düzenlenmesinde, Vizyoner Eylem Çalıştayı Modeli tercih edilmiştir. Bu modelde en istenen durum gözde canlandırılır ve bizi buraya götürecek yollar beyin fırtınası yöntemiyle tasarlama amacını taşımaktadır. Çalıştayda yuvarlak masa çalışma düzeni kullanılmıştır.

Narlıdere İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün çalışmalarına yön vermek ve çalışmalarının sahiplenilmesi amacıyla Narlıdere İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı ortaokul düzeyi Türkçe ve Matematik öğretmenleri ve idarecileri çalıştaya katılım sağlamıştır.

Örneklem seçilirken masa konu başlıklarındaki alan uzmanları (varsa doktoralı öğretmenler, Türkçe ve Matematik Öğretmenleri) tarama yöntemiyle belirlenmiştir.

Çalıştay masa düzeninde Narlıdere Özel Büro görevlileri, moderator ve masa kolaylaştırıcısı olarak görev yapmışlardır.

MASA KONULARI

Masa konuları akademisyenlerle yapılan toplantı sonucunda belirlenmiştir. Dört tane masa başlığı oluşmuştur,

1.Görsel okuryazarlığı ve tablo-grafik okuma,

2.Metinler arası anlam kurma ve üst düzey düşünme becerileri,

3.Matematik eğitiminde soru sorma-sorgulama becerilerini geliştirme,

4.Okuduğunu anlama ve problem çözme

ÇALIŞTAY YÜRÜTME VE DEĞERLENDİRME KURULU

PROF Dr ALİ Fuat
ARICI
YILDIZ TEKNİK ÜNV.
TÜRKÇE EĞİTİMİ

PROF Dr Ahmet
BENZER
MARMARA ÜNV.
TÜRKÇE EĞİTİMİ

Prof Dr Erol
DURAN
UŞAK ÜNV.
TÜRKÇE EĞİTİMİ

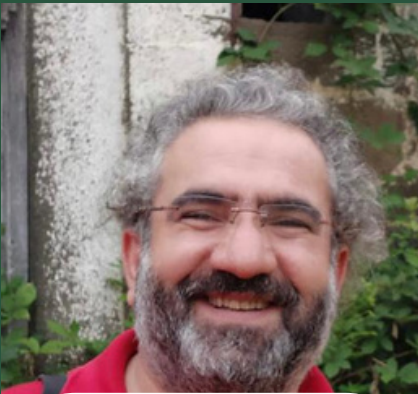
PROF Dr Mustafa
BAŞARAN
YILDIZ TEKNİK ÜNV.
TÜRKÇE EĞİTİMİ

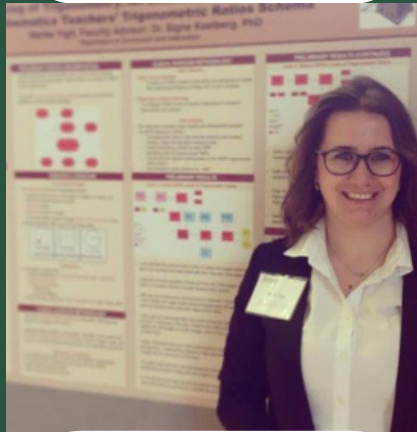
PROF Dr Berna
CANTÜRK GÜNHAN
DOKUZ EYLÜL
ÜNV.MATEMATİK
EĞİTİMİ

Doç. Dr Berna
TATAROĞLU
TAŞDAN
DOKUZ EYLÜL ÜNV.
MATEMATİK EĞİTİMİ

Doç DrTalat AYTAN
YILDIZ TEKNİK ÜNV
TÜRKÇE EĞİTİMİ

Doç Dr Melike Yiğit
KOYUNKAYA
DOKUZ EYLÜL ÜNV.
MATEMATİK EĞİTİMİ

Doç Dr. Ayşe TEKİN
DEDE
DOKUZ EYLÜL ÜNV.
MATEMATİK EĞİTİMİ

ÇALIŞTAY YÜRÜTME VE DENETLEME KURULU

Arzu GÜNAYDIN	Narlıdere İlçe Milli Eğitim Müdürü
Cebrail ASLAN	Şube Müdürü
Önder MEŞELİKAŞ	Şube Müdürü
Gamze DEMİR	Özel Büro Görevlisi
İlknur Çalış ÇINAR	Özel Büro Görevlisi
Prof.Dr. Ali Fuat ARICI	Yıldız Teknik Üniversitesi (Türkçe Eğitimi ABD)
Prof. Dr. Mustafa BAŞARAN	Yıldız Teknik Üniversitesi (Türkçe Eğitimi ABD)
Doç. Dr. Talat AYTAN	Yıldız Teknik Üniversitesi(Türkçe Eğitimi ABD)
Prof. Dr. Erol DURAN	Uşak Üniversitesi (Türkçe Eğitimi ABD)
Prof.Dr. Ahmet BENZER	Marmara Üniversitesi (Türkçe Eğitimi ABD)
Prof.Dr Berna CANTÜRK GÜNHAN	Dokuz Eylül Üniversitesi (Matematik Eğitimi ABD)
Doç. Dr. Berna TATAROĞLU TAŞDAN	Dokuz Eylül Üniversitesi(Matematik Eğitimi ABD)
Doç. Dr. Melike YİĞİT KOYUNKAYA	Dokuz Eylül Üniversitesi(Matematik Eğitimi ABD)
Doç.Dr. Ayşe TEKİN DEDE	Dokuz Eylül Üniversitesi(Matematik Eğitimi ABD)

ÇALIŞMA BAŞAMAKLARI

MATEMATİK ÖĞRETİMİNDE OKUDUĞUNU ANLAMA ÇALIŞTAYI İŞLEM BASAMAKLARI	
YAPILACAK İŞLEM	SORUMLU KİŞİ
Matematik Öğretimi Çalıştayı dosyasının hazırlanması	Gamze DEMİR- İlknur ÇALIŞ ÇINAR
Matematik Öğretimi Çalıştayı Çalıştayı programın hazırlanması	
Matematik Öğretimi Çalıştayı Çalıştayı için katılımcıların uzmanlık alanlarına göre masa dağılımları yapılması	
Matematik Öğretimi Çalıştayı Çalıştayı için katılımcılara ön bilgilendirme toplantısı yapılması	
Masa kolaylaştırıcı özel büro görevlilerinin ilgili kişilere dokümanları ulaştırması ve kontrolün sağlanması	
Katılımcılara Kaymakamlık Oluru alınması	
Masa Formlarının katılımcı sayısı kadar çoğaltılması	
Masa kolaylaştırıcısının masa numaralarını yazması	
Masalarda olması gerekenler; * 1 Adet Çalıştay Programı * 1 Adet Masa Listesi * Masa kişi sayısı kadar kalem * Masa İsimliklerinin masalara dağıtımı	
Kırtangöç ve roll-up çalıştay alanına verleştirilmesi	
Teknik aksaklık olmaması için videoların ve sunumların salonda gösterilmesi	
Saygı Duruşu ve İstiklal Marşı'nın hazır olması ve söylenmesi ardından çalıştay video sunum izlenmesi için son kontrollerin yapılması	
Çalıştay sürecinde yapılan etkinliklerin ve kişilerin fotoğrafı çekilerek hemen ardından konu başlığı yazılarak sosyal medyada paylaşılması	
Grup çalışması yapmak üzere salona geçilmesinin duyurulması	
Masa sunumunu yapacak kişinin belirlenip masa kolaylaştırıcısına bildirilmesi	
Masalardan tüm formların toplanıp derlenerek sonuç raporlarının yazılması	
Grup çalışmalarının sunumu ve değerlendirilmesi	
Çalıştay için kullanılan tüm malzemelerin toplanması	

ÇALIŞTAY PROGRAMI

09.00- 10.00 Kayıt
10.00-10.30 Açılış
Konuşmaları
10.45-12.15 Büyük Grup
Tartışması
12.15-13.15 Öğle Yemeği
13.15-15.15 Grup Çalışmaları
15.15-16.15 Çalışma
Masalarının Sunumu
16.15-16.30 Kahve Molası
16.30-17.00 Son
Değerlendirme
17.00-17.30 Çalıştay Sonuç
Bildirgesinin Okunması ve
Değerlendirilmesi

**YER: BALÇOVA
TERMAL OTEL**

TARİH: 02.12.2022

ÇALIŞMA GRUPLARININ SORUN VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİNE İLİŞKİN TESPİTLERİ

MATEMATİK ÖĞRETİMİNDE OKUDUĞUNU ANLAMANNIN ÖNEMİ ÇALIŞTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ

“Matematik Öğretiminde Okuduğunu Anlamanın Önemi” başlığı altında 2 Aralık 2022 tarihinde İzmir Narlıdere İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından düzenlenen çalıştay başarıyla tamamlanmıştır. Söz konusu çalıştaya yurt içinden 9 akademisyen (5 Türkçe eğitimi alan uzmanı + 4 Matematik eğitimi alan uzmanı) ile 29 öğretmen (Türkçe / Türk Dili ve Edebiyatı + Matematik) katılmıştır.

Çalıştayda görsel okuryazarlık ve tablo-grafik okuma, okuduğunu anlama ve problem çözme, matematik eğitiminde soru sorma-sorgulama becerilerini geliştirme, metinler arası anlam kurma ve üst düzey düşünme becerileri konularında akademisyenler ve öğretmenler tarafından önce büyük grup tartışması yapılmış, daha sonra küçük grup görüşmelerine geçilerek mezkûr konular müzakere edilmiştir.

Türkiye’de son yıllarda eğitim konusunda önemli gelişmeler kaydedilmiştir. Eğitim kurumları yapısal ve fiziksel olarak iyileştirilmiş, öğretmen istihdamında önemli artışlar sağlanmış, eğitim programları ve ders kitapları yenilenmiş, büyük ölçüde tekli öğretime geçilmiş, sınıf mevcutları göreceli olarak uygun seviyelere çekilmiştir. Ancak başta Türkçe – matematik becerilerinin geliştirilmesi, öğretmen yetiştirme, eğitime bir istikamet belirleyememe, sınav sistemi ve teknoloji bağımlılığı gibi bazı meselelere henüz çare bulunamamıştır. Çalıştayda konuyla ilgili öne sürülen görüşlerden hareketle ortaya çıkan bazı sonuçların kamuoyu ve eğitimin paydaşları ile paylaşılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir. Bu sonuçlar 4 başlıkta sınıflandırılarak aşağıda sunulmuştur

Görsel okuryazarlık ve tablo-grafik okuma ile ilgili olarak;

- 1.Web 2.0 araçları kullanarak görsel (hareketli, resimli, animasyon ve ses) destekli dijital matematik terimleri sözlüğü geliştirilmelidir (Çocuk dostu sözlük)
- 2.Türkçe derslerinde söz varlığını geliştirme etkinliklerinde çeşitliliğe gidilmelidir. Anlamı bilinmeyen kelimeler için sözlüğe bakma tekniğinin yanı sıra görselleştirme, zihinsel imaj oluşturma, kavram ve zihin haritaları oluşturma teknikleri kullanılmalı. Bu sayede matematikte yer alan soyut kavramların somutlaştırılması sağlanabilir.
- 3.Türkçe Dersi Öğretim Programında yer aldığı hâlde Efemera metin türünün ders kitaplarında olmadığı görülmektedir. Bu metin türlerinin basılı veya dijital olarak öğrencilere sunulması gerekmektedir.
- 4.Yerel unsurları içeren görsel/grafik destekli etkinlikler geliştirilmelidir.
- 5.Türkçe ve Matematik öğretmenleri, veri okuryazarlığı, grafik okuryazarlığı ve diğer görsel okuryazarlık konularında beraber etkileşimli olarak içerik hazırlayıp öğretim yapılmalıdır.
- 6.Grafik okuryazarlığı ve görsel okuryazarlığı eş zamanlı destekleyen etkileşimli veya etkileşimli olmayan etkinlikler geliştirilerek EBA’ya yüklenmelidir. (örn. <https://teacher.desmos.com/activitybuilder/custom/58797d35d81a612605304b1f?r=c.ch&lang=tr&collections=featured-collections%2C5da6476150c0c36a0caf8ffb>)

ÇALIŞMA GRUPLARININ SORUN VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİNE İLİŞKİN TESPİTLERİ

- 7.Türkçe ve matematikte ortak/benzer/ilişkili olan kazanımlar aynı sınıf seviyesinde aynı zamanda (yakın haftalarda) işlenmelidir.
- 8.Kroki/harita okuma etkinlikleri eklenip öğretime entegre edilmelidir.

Okuduğunu anlama ve problem çözme ile ilgili olarak;

- 1.Okuduğunu anlama stratejileri ve problem çözme örneklerinin hazırlanması ve bunların ile paylaşılacağı içeriklerin hazırlanması gerekmektedir.
- 2.Metin tabanlı soruları hazırlama Metin içinde problemin kurguya yansıtılmasının dikkatli bir şekilde verilmelidir.
- 3.Akıcı okuma teknikleri ve problem çözme ile ilişkilendirebilme hususlarına değinilmeli, sessiz okuma ile dakikada okunan kelime sayısının nasıl arttırılacağı ortaya konmalıdır.
- 4.Matematik problemlerinin görselleştirilmesi konusunda öğretmenlere bilgi verilmesi gerekmektedir. (Dijital kaynaklar, etkileşimli kaynaklar...)
- 5.Akıl yürütmeyi desteklediği için zekâ oyunlarının kullanımına değinilmeli, derslerde nasıl yer alacağı planlanmalıdır.
- 6.Türkçe, fen ve matematik alanlarında disiplinler arası uyuma dair etkinlik ve soru yazımı gerçekleştirilmelidir.
- 7.Matematik uygulamaları dersi içeriğinin yenilenmesi gerekmektedir.(grup çalışmaları, problem çözme, zekâ oyunları, matematik yazılımlar...)
- 8.Matematik müzelerine (sanal müzeler de olabilir) gezi düzenlenerek kavramların somutlaştırılmasının nasıl sağlanacağına dair bilgiler verilebilir.
- 9.Türkçe dersinde de matematik dersinde de ipuçlarını kullanma, probleme dair çözüm önerisi ortak paydaların çok olduğu KWL veya Zarf stratejisi gibi farklı stratejilerin öğretimi yapılmalıdır.
- 10.Okuma eyleminin keyifli hale gelmesi için okuma kulüpleri olabilir, ilgi çekici kitaplar önerilebilir, okuma saatleri tüm derslerde olabilir.

ÇALIŞMA GRUPLARININ SORUN VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİNE İLİŞKİN TESPİTLERİ

Matematik eğitiminde soru sorma-sorgulama becerilerini geliştirme

- 1.Seçilen rutin olmayan örnek problemlerde tam ve doğru anlamayı engelleyen kelime ve yapıların kullanıldığı görülmüştür. Bu nedenle matematik öğretmenleri yapacakları matematik sınavlarını Türkçe öğretmeleri ile paylaşarak var olan dil-anlatım, yazım-noktalama hatalarının düzeltilmesi konusunda destek alabilir.
- 2.Derslerde uygulanabilecek problemlerde öğrencilerden gelebilecek alternatif çözüm yolları hakkında fikir sahibi olunması ve buna dayalı olarak derslerin planlanması önerilmektedir.
- 3.Sınıf içinde sorgulama ortamını oluşturmak ve sürdürmek amacıyla kullanılacak soru çeşitlerini önceden belirlemek önerilmektedir.
- 4.Öğrencilerin çekinmeden düşüncelerini paylaşabileceği bir sınıf ortamı ve kültürü oluşturulabilir ve genel kültür birikimlerini harekete geçirebilecek sorular öğrencilere yöneltilebilir.

ÇALIŞMA GRUPLARININ SORUN VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİNE İLİŞKİN TESPİTLERİ

Metinler arası anlam kurma ve üst düzey düşünme becerileri;

1. Türkçe ve matematik dersinde sorular, sadece öğrencilerin bir beceriye sahip olma düzeyini belirlemek amacıyla değil; öğrencilere zihinsel becerileri öğretmek amacıyla da kullanılmalıdır.
2. Soru ifadesinin anlaşılmasının problemi başarılı şekilde çözenin ön şartı olduğu unutulmamalıdır. Bu bağlamda matematik problemlerinde asıl amacın matematiksel bilgi ve becerilerin ölçülmesi olduğu unutulmamalıdır. Soruların zorluk derecesi ifadenin anlaşılmasını zorlaştırarak değil; daha fazla ve daha üst düzey zihinsel becerilerin kullanılmasını gerektiren sorularla sağlanmalıdır.
3. Türkçe derslerinde sorunun anlaşılması için gerekli olan kritik bilginin verildiği ifadenin tespiti çalışmaları yapılmalıdır. Problem ifadesinde kritik bilginin verildiği anlam üniteleri ve diğer ifadelerin bulunmasına yönelik çalışmalar yaptırılmalıdır.
4. Ortaokul ve lisede özellikle rutin olmayan matematiksel problemleri çözebilmek amacıyla, Türkçe ve sınıf öğretmenleri Türkçe derslerinde ilkokuldan itibaren metni derinlemesine anlamayı gerektiren sorular kullanılmalıdır.
5. Matematik ve Türkçe derslerinde sürekli aynı soru türünden değil farklı türlerden de sorular sorulmalıdır.
6. Matematik derslerinde öğrencilere gerektirdiği bilişsel süreçler açısından sadece üst düzey sorular sorulmamalıdır. Üst düzey düşünme becerisi gerektiren problemlerin çözümünde kullanılması gereken bilgi ve becerilerin de ölçüldüğü alt düzey bilişsel süreçler gerektiren sorular sorulmalıdır.
7. Öğrencilere taksonomik olarak her düzeyde sorular sorulmalıdır. Ancak öğrencinin başarısız olduğu düzeyde yeni bir soru sormak yerine daha alttaki basamaklardan sorular sorularak öğrencinin ihtiyaç duyduğu bilgi/becerinin düzeyi tespit edilmelidir.
8. Sorulara verilen yanlış cevaplar yardımıyla kavram yanlışları belirlenmelidir.

ÇALIŞMA GRUPLARININ SORUN VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİNE İLİŞKİN TESPİTLERİ

9.Türkçe ve matematik derslerinde aynı soru farklı şekillerde (farklı matematikse terimler kullanılarak vb.) sorularak, öğrencilerin metnin ifadesinin değişse de taşıdığı anlamın değişmeyeceğini anlamaları sağlanmalıdır.

10.Matematik dersi öğretim programında sadeleştirme yapılmalı, konu sayısı azaltılarak problem çözme, üst düzey düşünme becerilerini geliştirme vb. için harcanacak zaman arttırılmalıdır.

11.Öğrencilerin soru kökü ve soru ile birlikte verilen görsel vb. ek materyalle ilişkisini görmesi amacıyla metinler arası sorular sorulmalıdır.

12.Matematik problemlerinin çözümüne geçmeden önce soruda dikkat edilmesi gereken yeri vurgulayan veya kullanılacak bilgi/beceriye hatırlatan (ön öğrenmeyi harekete geçiren) metin üstü sorular sorulmalıdır.

13.Tek bir metinle ilişkili birden fazla problem sorularak metne farklı açılardan bakmak; problemin çözümünde kullanılacak ve kullanılmayacak bilgiler olduğu bilgisi ve bunları kullanma becerisi öğretilmelidir.

14.Problemlerin günlük hayattaki gerçek durumlarla ilişkili olması veya ilişkilendirilebilecek şekilde hazırlanmasına dikkat edilmelidir. Bu bağlamda problemin çözümünde kullanılacak becerinin günlük hayatta nasıl kullanılabileceğinin de öğretilmesi hedeflenmelidir.

15.Sınıf ortamında, ulusal merkezi sınavlarda sorulan Türkçe ve matematik sorularının; içerik, gerektirdiği bilişsel süreçler, cevabın kaynağı, derinlemesine ve yüzeysel anlam kurma olarak cevabın bulunduğu yer açısından analizinin yapılması ve benzerliklerin vurgulanması gerekmektedir.

16.Türkçe ve matematik öğretmenlerine soruların sınıflandırılmasında kullanılan kriterler hakkında bilgi verilmeli; zümre toplantılarında bu konu gündeme getirilmelidir.

17.Türkçe ve matematik öğretmenleri soruların ifadesinden kaynaklanan mantık hatalarına duyarlılığı arttırılmalı. Aynı sorunun ifadesi düzeltilip yeniden çözülmesi sağlanarak aynı duyarlılık öğrencilerde de arttırılmalıdır.

18.Öğretmen mesleki gelişim dönemlerinde dersler arası ilişkiyi vurgulamak ve geliştirmek amacıyla etkinlikler planlanmalıdır.

EK FORM 1

NARLIDERE İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
MATEMATİK ÖĞRETİMİ ÇALIŞTAYI
MASA ÇALIŞMA FORMLARI 1
Matematik Eğitiminde Soru Sorma Sorgulama Becerilerini Geliştirme

MASA ÇALIŞMA KONUSU	
MEVCUT DURUM	
HEDEFLENEN DURUM	

ÖNERİLEN FIKIR VE ÇALIŞMALARIN LİSTESİ

No	Faaliyet Adı	Faaliyetin İçeriği	Faaliyet in Süresi	Hedef Kitle	Sorumlu Kişi/Kurum
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
...					
...					

EK FORM 2

Ek-2 FORM

NARLIDERE İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
MATEMATİK ÖĞRETİMİ ÇALIŞTAYI
MASA ÇALIŞMA FORMLARI 2

Matematik öğretiminde masa konunuzun hayata geçirilmesine yönelik görüşleriniz ve önerileriniz nelerdir?

EK-3 KATILIMCI LİSTESİ

"Matematik Öğretiminde Okuduğunu Anlamanın Önemi" Çalışmayı Öğretmen İsimleri		
Öğretmenin Adı Soyadı	Okulu	Branşı
Ebru ÖZDEMİR	Arkas BİLSEM	Türkçe
Erhan KOÇ	Arkas BİLSEM	Matematik
Hatice DURNAL	İmam Hatip Ortaokulu	Türkçe
Feride İÇİĞEN	İmam Hatip Ortaokulu	Matematik
Nevzat SEYİTOĞLU	İlçe MEM Şube Müdürü	Türkçe
Gönlüm COŞAR	Qəuzhan Ortaokulu	Matematik
Sonnur KATIRCI	Prof. Dr. Aziz Sancar Ortaokulu	Türkçe
Süleyman POLAT	Prof. Dr. Aziz Sancar Ortaokulu	Matematik
Ökkes Seyfi Moroğlu	İhsan Çelikten Ortaokulu	Türkçe
Hülya BEYAZGÜL	İhsan Çelikten Ortaokulu	Matematik
Yasemin TEMELTAŞ	Didem Işıklı Ortaokulu	Türkçe

EK-3 KATILIMCI LİSTESİ

"Matematik Öğretiminde Okuduğunu Anlamanın Önemi" Çalıştayı Öğretmen İsimleri		
Öğretmenin Adı Soyadı	Okulu	Branşı
Senem KÜSEN	Didem Işıklı Ortaokulu	Matematik
Şebnem AKBAYOĞLU	Hasan İcyer Ortaokulu	Türkçe
Mesut DEMİR	Hasan İcyer Ortaokulu	Matematik
Ayşe CESUR	Kılıçarslan Ortaokulu	Türkçe
Burcu DEMİREL	Kılıçarslan Ortaokulu	Matematik
Melin GETİZMEN YEŞİL	ARKAS BİLSEM	Sınıf Öğt.
Şeyma KAYACI	İmam Hatip Ortaokulu	Matematik
Fidel Behiye COŞKUN	TAKEV Ortaokulu	Türkçe
Zeynep AKÇIL	TAKEV Ortaokulu	Matematik
Sevda SEDEF	Uğur Okulları	Türkçe
Ceren KÖMÜRCÜ	Uğur Okulları	Matematik

EK-3 KATILIMCI LİSTESİ

"Matematik Öğretiminde Okuduğunu Anlamanın Önemi" Çalışması Öğretmen İsimleri		
Öğretmenin Adı Soyadı	Okulu	Branşı
Çınar CAN	İhsan Çelikten Ortaokulu	Türkçe
Duygu Güler EROĞLU	EGEBİL OKULLARI	Matematik
Duygu KESKİN	EGEBİL OKULLARI	Türkçe
Hayvanur DENİZ	Oğuzhan Ortaokulu	Matematik
Yavuz Han KARA	Oğuzhan Ortaokulu	Türkçe
Rana DEMİRALP	Oğuzhan Ortaokulu	Türkçe
Bora Cemal ÖZDEMİR	ARKAS BİLSEM	Türkçe
Serkan ŞİŞMANOĞLU	Prof. Dr. Aziz Sancar Ortaokulu	Matematik
Türkan GEDİK	Prof. Dr. Aziz Sancar Ortaokulu	Türkçe
Merve OLĞAÇ	Hasan İçyer Ortaokulu	Matematik

EK 4-ÇALIŞTAY FOTOĞRAFLARI

EK 4- ÇALIŞTAY FOTOĞRAFLARI

